

04.01.00 Valsts pensiju speciālais budžets

Publicēts: 17.11.2020.

Apakšprogrammas mērķis:

kompensēt sociāli apdrošinātām personām ienākumu zaudējumu, iestājoties pensionēšanās vecumam un aizejot pensijā, zaudējot apgādnieku.

Galvenās aktivitātes:

nodrošināt 2017.gada oktobrī veiktās pensiju indeksācijas izmaksas 2018.gadā, kā arī plānoto pensiju indeksāciju 2018.gada oktobrī;

nodrošināt no personas apdrošināšanas iemaksu algas, vecuma un apdrošināšanas stāža atkarīgu vecuma pensiju izmaksas (pensijas apmērs 343,65 *euro* vidēji mēnesī), tai skaitā piemaksu, kas laika periodā no 2006.gada 1.janvāra līdz 2011.gada 31.decembrim piešķirta pie vecuma pensijas par apdrošināšanas stāžu, kas uzkrāts līdz 1995.gada 31.decembrim (piemaksas apmērs 34,45 *euro* vidēji mēnesī). Ar 2012.gada 1.janvāri piemaksas piešķiršana ir pārtraukta, tomēr, piešķirot invaliditātes pensijas vietā vecuma pensiju, piemaksa, kas līdz 2012.gadam bija piešķirta pie invaliditātes pensijas, uz invaliditātes laiku tiek saglabāta. Sākot ar 2014.gadu piemaksas pie vecuma pensijas tiek finansētas no valsts pamatbudžeta, valsts pensiju speciālajā budžetā saņemot dotāciju no valsts pamatbudžeta. Sākot ar 2014.gada 1.janvāri tiek paaugstināts gan vispārējais, gan priekšlaicīgās pensionēšanās vecums – par 3 mēnešiem ik gadu – līdz 2025.gada 1.janvāri vispārējais pensionēšanās vecums būs 65 gadi, bet priekšlaicīgās – 63 gadi, kā arī minimālais apdrošināšanas stāžs tiesību iegūšanai uz vecuma pensiju – no 10 uz 15 gadiem;

nodrošināt no personas apdrošināšanas iemaksu algas, vecuma, apdrošināšanas stāža un apgādājamo skaita atkarīgu pensiju apgādnieka zaudējuma gadījumā izmaksas (pensijas apmērs 192,46 *euro* vidēji mēnesī);

nodrošināt no personas apdrošināšanas iemaksu algas un apdrošināšanas stāža atkarīgu izdienas pensiju izmaksas (pensijas apmērs 400,63 *euro* vidēji mēnesī);

nodrošināt apbedīšanas pabalstu pensijas saņēmēja nāves gadījumā izmaksas (pabalsta apmērs tiek noteikts mirušā pensijas saņēmēja divu mēnešu pensijas apmērā (512,73 *euro* vidēji mēnesī));

nodrošināt vienreizēju pabalstu pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam izmaksas (pabalsta apmērs tiek noteikts mirušā laulātā divu mēnešu pensijas apmērā (588,00 *euro* vidēji mēnesī));

nodrošināt Augstākās Padomes deputātu pensiju izmaksas (pensijas apmērs tiek noteikts 80% apmērā no Saeimas deputāta mēnešalgas (2 094,40 *euro* vidēji mēnesī));

nodrošināt pensiju saskaņā ar speciāliem lēmumiem izmaksas – (apgādībā bijušajiem darbspējīgiem ģimenes locekļiem par mirušu Černobiļas AES avārijas sekas likvidēšanas dalībnieku, kuram noteikta invaliditāte vai darbspēju zaudējums 10–25% apmērā) – apmērs atkarīgs no ģimenes locekļu skaita, kuram ir piešķirta apgādnieka zaudējuma pensija, (pensijas apmērs 49,03 *euro* vidēji mēnesī);

nodrošināt kaitējuma atlīdzību Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām izmaksas – atlīdzības apmērs atkarīgs no iepriekšējā kalendāra gada vidējās apdrošināšanas iemaksu algas valstī un dalībniekam noteiktā darbspēju zaudējuma pakāpes (procentos), (atlīdzības apmērs 360,03 *euro* vidēji mēnesī);

nodrošināt Eiropas Savienības pensiju shēmas dalībnieka Latvijas valsts obligātajā pensiju apdrošināšanas sistēmā uzkrātā pensijas kapitālu nodošanu Eiropas Savienības pensiju shēmai;

nodrošināt transferta pārskaitījumu uz VSAA speciālo budžetu valsts pensiju speciālā budžeta administrēšanai.

Apakšprogrammas izpildītājs: Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.

Darbības rezultāti un to rezultatīvie rādītāji no 2016. līdz 2020.gadam

	2016. gads (izpilde)	2017. gada plāns	2018. gada plāns	2019. gada prognoze	2020. gada prognoze
Noteiktām iedzīvotāju grupām, pārtraucot aktīvās darba gaitas vai zaudējot apgādnieku, nodrošināta ienākumu kompensācija					
Rezultatīvais rādītājs – saņēmēju skaits (vidēji mēnesī)					
1. Vecuma pensija	457 942	454 548	448 255	444 281	440 428
2. Pensija apgādnieka zaudējuma gadījumā	15 931	16 070	15 386	15 294	15 261
3. Apbedīšanas pabalsts	1 992	1 977	2 000	2 000	2 000
4. Pabalsts pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušajam laulātajam	482	500	500	500	500
5. Izdienas pensija	2 928	2 690	2 483	2 286	2 105
6. Augstākās Padomes deputāta pensija	95	105	110	115	120
7. Pensija saskaņā ar speciāliem lēmumiem	36	45	43	43	43
8. Kaitējuma atlīdzība Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām	30	32	29	28	27

Finansiālie rādītāji no 2016. līdz 2020.gadam

	2016. gads (izpilde)	2017. gada plāns	2018. gada plāns	2019. gada plāns	2020. gada plāns
Kopējie ieņēmumi, <i>euro</i>	1 696 149 554	1 859 407 187	2 069 139 794	2 186 167 559	2 307 507 978
Kopējie izdevumi, <i>euro</i>	1 696 121 292	1 767 635 185	1 928 205 545	2 071 733 915	2 205 903 840
Kopējo izdevumu izmaiņas, <i>euro</i> (+/-) pret iepriekšējo gadu	×	71 513 893	160 570 360	143 528 370	134 169 925

	2016. gads (izpilde)	2017. gada plāns	2018. gada plāns	2019. gada plāns	2020. gada plāns
Kopējie izdevumi, % (+/-) pret iepriekšējo gadu	x	4,2	9,1	7,4	6,5
Finansiālā balance, <i>euro</i>	28 262	91 772 002	140 934 249	114 433 644	101 604 138
Akcijas un cita līdzdalība komersantu pašu kapitālā, <i>euro</i>	6	-	-	-	-
Naudas līdzekļi	-28 268	-91 772 002	-140 934 249	-114 433 644	-101 604 138
Valsts speciālā budžeta naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas (palielinājums (-) vai samazinājums (+))	-28 262	-91 772 002	-140 934 249	-114 433 644	-101 604 138
Naudas līdzekļu akcijām un citai līdzdalībai komersantu pašu kapitālā atlikumu izmaiņas palielinājums (-) vai samazinājums (+)	-6	-	-	-	-

Izmaiņas izdevumos (euro), salīdzinot 2018.gada plānu ar 2017.gada plānu

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	Iz m a i ņ a s

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	Iz m ai ņ a s
Izdevumi - kopā	2 8 6 0 0 9 1 0	1 8 9 1 7 1 2 7 0	1 6 0 5 7 0 3 6 0
<i>t. sk.:</i>			
<u>Citas izmaiņas</u>	2 8 6 0 0 9 1 0	1 8 9 1 7 1 2 7 0	1 6 0 5 7 0 3 6 0
<i>1. Sociālie pabalsti</i>	2 8 5 4 5 4 7 9	1 8 7 9 8 9 1 5 5	1 5 9 4 4 3 6 7 6

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	I z m a i ņ a s
<p>1.1. Vecuma pensija, t.sk.:</p> <p>- palielinājums izmaksām saistībā ar vecuma pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 33,27 euro (no 310,38 euro līdz 343,65 euro), tai skaitā saistībā ar piemaksas apmēra pie vecuma pensijām par vienu apdrošināšanas stāža gadu, kas uzkrāts līdz 1995.gada 31.decembrim, palielināšanu sākot ar 2018.gada 1.jūliju atbilstoši 2017.gada 29.jūnijā izsludinātajam likumam "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" (13 126 188 euro). Plānoti izdevumi 2017.gada pensiju indeksācijai 2018.gadā 76 059 908 euro apmērā un pensiju indeksācijai 2018.gada 1.oktobrī 26 674 475 euro apmērā, tai skaitā saistībā ar izmaiņām pensiju indeksācijai piemērotajos indeksācijas koeficientos atkarībā no vecuma pensijas saņēmēja apdrošināšanas stāža par kuru ir piešķirta (pārreķināta) vecuma pensija atbilstoši 2017.gada 29. jūnijā izsludinātajam likumam "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" (3 254 331 euro);</p> <p>- samazinājums izmaksām saistībā ar pensijas saņēmēju skaita prognozēto samazināšanos par 6 293 personām vidēji mēnesī (no 454 548 personām līdz 448 255 personām).</p>	2 5 9 5 1 1 3 8	1 8 1 4 7 7 3 4	1 5 5 5 2 6 2 3 6
<p>1.2. Pensija apgādnieka zaudējuma gadījumā, t.sk.:</p> <p>- palielinājums izmaksām saistībā ar pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 21,61 euro (no 170,85 euro līdz 192,46 euro). Plānoti izdevumi 2017.gada pensiju indeksācijai 2018.gadā 1 659 842 euro apmērā un pensiju indeksācijai 2018.gada 1.oktobrī 513 423 euro apmērā;</p> <p>- samazinājums izmaksām saistībā ar pensijas saņēmēju skaita prognozēto samazināšanos par 684 personām vidēji mēnesī (no 16 070 personām līdz 15 386 personām).</p>	1 5 7 9 7 5 0	4 1 6 8 7 5 6	2 5 8 9 0 0 6
<p>1.3. Palielinājums Augstākās Padomes deputātu pensijas izmaksām saistībā ar pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 136,00 euro (no 1 958,40 euro līdz 2 094,40 euro) un pensijas saņēmēju skaita prognozēto palielināšanos par 5 personām vidēji mēnesī (no 105 personām līdz 110 personām)</p>	-	2 9 7 0 2 4	2 9 7 0 2 4

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	Iz m a i ņ a s
<p>1.4. Pensija saskaņā ar speciāliem lēmumiem, t.sk:</p> <p>- palielinājums izmaksām saistībā ar pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 2,84 euro (no 46,19 euro līdz 49,03 euro). Plānoti izdevumi 2017.gada pensiju indeksācijai 2018.gadā 1 347 euro apmērā un pensiju indeksācijai 2018.gada 1.oktobrī 401 euro apmērā;</p> <p>- samazinājums izmaksām saistībā ar pensijas saņēmēju skaita prognozēto samazināšanos par 2 personām vidēji mēnesī (no 45 personām līdz 43 personām).</p>	1 1 7 7	1 5 3 1	3 5 4
<p>1.5. Izdienas pensija, t.sk.:</p> <p>- palielinājums izmaksām saistībā ar pensijas vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 27,39 euro (no 373,24 euro līdz 400,63 euro). Plānoti izdevumi 2017.gada pensiju indeksācijai 2018.gadā 468 691 euro apmērā un pensiju indeksācijai 2018.gada 1.oktobrī 139 425 euro apmērā;</p> <p>- samazinājums izmaksām saistībā ar pensijas saņēmēju skaita prognozēto samazināšanos par 207 personām vidēji mēnesī (no 2 690 personām līdz 2 483 personām).</p>	9 9 5 1 7 6	8 8 4 2 8 6	- 1 1 0 8 9 0
<p>1.6. Palielinājums apbedīšanas pabalstiem saistībā ar pabalsta saņēmēju skaita prognozēto palielināšanos par 23 personām vidēji mēnesī (no 1 977 personām līdz 2 000 personām) un pabalsta vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 27,90 euro (no 484,83 euro līdz 512,73 euro). Plānoti izdevumi 2017.gada pensiju indeksācijai 2018.gadā 648 000 euro apmērā un pensiju indeksācijai 2018.gada 1.oktobrī 199 149 euro apmērā.</p>	-	8 0 3 3 8 5	8 0 3 3 8 5
<p>1.7. Kaitējuma atlīdzība Černobiļas AES avārijas rezultātā cietušajām personām, t.sk.:</p> <p>- palielinājums izmaksām saistībā ar atlīdzības vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 57,80 euro (no 302,23 euro līdz 360,03 euro);</p> <p>- samazinājums izmaksām saistībā ar atlīdzības saņēmēju skaita prognozēto samazināšanos par 3 personām vidēji mēnesī (no 32 personām līdz 29 personām).</p>	1 2 9 6 1	2 2 1 9 4	9 2 3 3
<p>1.8. Palielinājums pabalsta pensijas saņēmēja nāves gadījumā pārdzīvojušam laulātajam izmaksām saistībā ar pabalsta vidējā apmēra mēnesī prognozēto palielināšanos par 55,77 euro (no 532,23 euro līdz 588,00 euro). Plānoti izdevumi 2017.gada pensiju indeksācijai 2018.gadā 185 760 euro apmērā un pensiju indeksācijai 2018.gada 1.oktobrī 57 096 euro apmērā.</p>	-	3 3 4 6 0 5	3 3 4 6 0 5

Pasākums	S a m a z i n ā j u m s	P a l i e l i n ā j u m s	I z m a i ņ a s
<p>1.9. Samazinājums pārmaksāto valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu atmaksām saistībā ar valsts pensiju speciālā budžeta īpatsvara samazināšanos no 72,47% līdz 71,87%</p>	5 2 7 7	-	- 5 2 7 7
<p>2. Valsts budžeta uzturēšanas izdevumu transferti no valsts speciālā budžeta uz valsts speciālo budžetu</p>	5 5 4 3 1	1 1 8 2 1 1 5	1 1 2 6 6 8 4
<p>Valsts budžeta transferts no valsts pensiju speciālā budžeta uz Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras speciālo budžetu, t.sk.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samazinājums saistībā ar valsts pensiju speciālā budžeta izdevumu īpatsvara samazināšanos no 72,47% līdz 71,87%; - palielinājums saistībā ar prioritārā pasākuma "Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras administratīvās kapacitātes stiprināšana" ieviešanas nodrošināšanu atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 12.septembra sēdes protokola Nr.45 53.§ 9.punktam (1 149 920 euro); - palielinājums saistībā ar darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu palielinājumu par 0,5% punktiem obligātās veselības apdrošināšanas ieviešanai atbilstoši Ministru kabineta 2017.gada 22.augusta sēdes protokola Nr.40 43.§ 8.punktam (32 195 euro). 	5 5 4 3 1	1 1 8 2 1 1 5	1 1 2 6 6 8 4

Finansēšana 2018.gada plānā

Pasākums	2018. gada plāns
Finansēšana – kopā	-140 934 249
<i>t. sk.:</i>	
<u>Naudas līdzekļi</u>	<u>-140 934 249</u>
<i>Valsts speciālā budžeta naudas līdzekļu atlikumu izmaiņas (palielinājums (-) vai samazinājums (+))</i>	<i>-140 934 249</i>

<https://www.fm.gov.lv/lv/040100-valsts-pensiju-specialais-budzets-1>